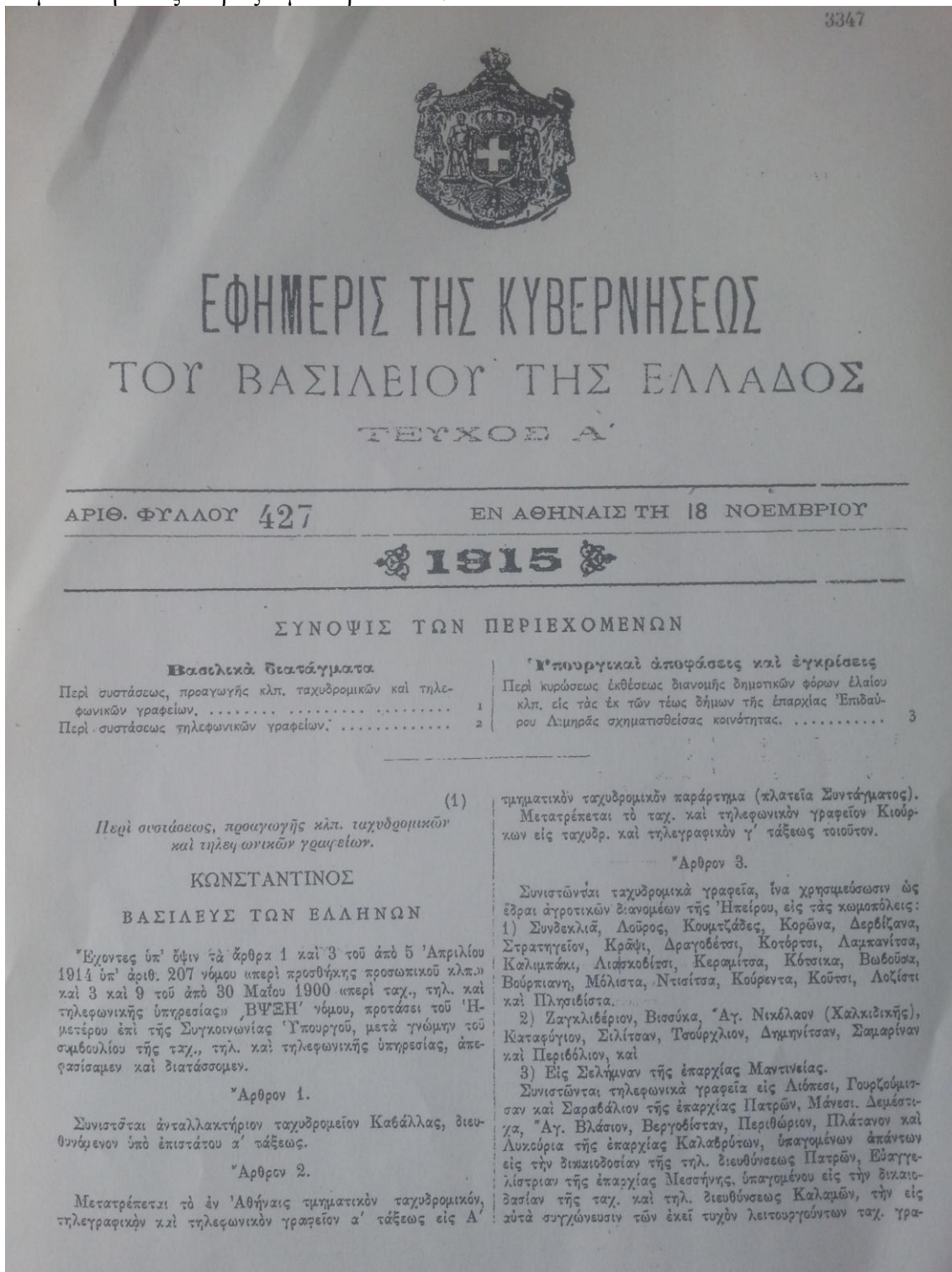

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΣΟΥΡΧΛΙΟΥ (ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΡΕΒΕΝΩΝ) 1915-2020 του δασκάλου Ηλία Κ. Γάγαλη

Με το υπαριθμόν 427 Βασιλικό διάταγμα που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος στις 18 Νοεμβρίου 1915 συνίσταται ταχυδρομικό γραφείο στο Τσούρχλι Γρεβενών που με το διάταγμα αυτό αποκαλείται κωμόπολη όπως διαβάζουμε παρακάτω¹:

¹ Εθνικό Τυπογραφείο. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Φύλλο 427, σ.1, 18 Νοεμβρίου 1915.

Μαζί με το ταχυδρομικό Γραφείο Τσουρχλίου συνιστώνται επίσης ταχυδρομικά γραφεία για να χρησιμεύσουν ως έδρες ταχυδρομικών διανομών στο Ζαγκλιβέρι Θεσσαλονίκης, στη Δημηνίτσα (σημερινό Καρπερό Γρεβενών), στη Σαμαρίνα και στο Περιβόλι Γρεβενών, στο Καταφύγιον Σερβίων-Βελβενδού στον Άγιο Νικόλαο Χαλκιδικής και στη Βισσύκα.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα το Τσουρχλί Γρεβενών είναι μια ακμάζουσα, ζωντανή κωμόπολη εξυπηρετώντας ταχυδρομικά και όλη τη γύρω περιοχή. Στην κοινότητα Τσουρχλίου ανήκει και το Κοντσκιώτη (Ελεύθερο Α΄ γηγενών) μέχρι και το 1930.

Οι ταχυδρομικοί διανομείς μοίραζαν τα γράμματα, τα δέματα και τα χρήματα σε όλα τα χωριά της περιοχής μέχρι και το Οροπέδιο, χρησιμοποιώντας ως μέσο μετακίνησης το άλογο. Οι ταχυδρόμοι της εποχής έφεραν πάνω τους πάντα εκτός από μια δερμάτινη τσάντα και μία σάλπιγγα για να μπορούν να ειδοποιούν τους κατοίκους. Το 1927 σε εφημερίδα της Κοζάνης διαβάζουμε για το Τσουρχλί:

«Τυγχάνει έδρα Αστυνομικού Σταθμού, έδρα Ταχυδρομείου και Τηλεφωνικού Γραφείου, εξυπηρετούν 16 χωριά της

περιφέρειας μας αποστέλλουν δια του αγροτικού διανομέως του την αλληλογραφία των κατοίκων της περιφέρειας του τακτικώτατα δις της εβδομάδος²». Το 1928 κάτοικοι της περιοχής παραπονούνται για την καθυστέρηση διανομής της εφημερίδας Βόρειος Ελλάς της Κοζάνης από το ταχυδρομικό Γραφείο Αγίου Γεωργίου και τον διανομέα του.

Ο επιθεωρητής Δ, Φουρναράκης διατάσσει να ερευνηθεί η καταγγελία περί καθυστέρησης διανομής της εφημερίδος και της απόδοσης ευθύνης αν αυτό συμβαίνει³.

Το 1932 διαβάζοντας το παρακάτω απόσπασμα καταλαβαίνουμε τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν οι ταχυδρομικοί διανομείς στην περιοχή λόγω του δύσβατου αυτής αλλά και λόγω του χειμώνα και των καιρικών συνθηκών που συναντούσαν.

-Ηρωισμοί Αγροτικών Διανομέων (Δρόσος και Αργυρόπουλος)

«Την παρελθούσαν εβδομάδα εξεκίνησε με όλον το εναντίον του καιρό ο αγροτικός διανομέας Αγίου Γεωργίου Παναγιώτης Δρόσος να εκτελέσει το ταχυδρομικόν Δρομολόγιον της άνω περιφέρειας παρά τας συστάσεις του προϊσταμένου του όπως μη μεταβή εις τα χωρία λόγω της αφθόνου χιόνος και των αγρίων θηρίων.

² Βόρειος Ελλάς. Κυριακή 1 Ιουλίου 1927. Φύλλο 11, σ. 2

³ Βόρειος Ελλάς. Κυριακή 9 Δεκεμβρίου 1928. Φύλλο 82, σ. 2

Ούτω την Τρίτην μετέβη εις τα χωρία: Κληματάκι, Κριθαράκια, Παλαιοκόπρια, Αηδόνια, Κυδωνιές και Λείψι με πολλάς περιπετείας, εκείθεν όμως προς το Οροπέδιον η χιών υπερέβαινε το μέτρον και η πορεία προς ούτο εκ του χωρίου Λείψι

προς
διανυκτέρευσιν
ήτο
προβληματική.
Μ' όλα ταύτα
όμως εξεκίνησεν.
Αφού διήλθεν
το ήμισυ της οδού
φθάνει εις μίαν
χαράδραν όπου ο
άνεμος είχε
συσσωρεύσει
άφθονο χιόνι και
χωρίς να
καταλάβει
βυθίζεται μετά
του ίππου του
εντός αυτής μέχρι

του στήθους. Με χαροπάλεμα ώρας και πλέον κατορθώνει να απαλλαγή.

Την πρωίαν της Τετάρτης αρχίζει νέα μαρτυρική πορεία. Λόγω της συνεχούς ολονυχτίου πτώσεως χιόνος η οποία ανήλθεν υπέρ το μέτρον, οι δρόμοι είχαν κλείσει προς την Ροδιάν αλλά μ' όλα ταύτα ο ατυχής υπάλληλος αφηφών τα πάντα μεταβαίνει εις Ροδιάν μετά τετράωρον μαρτυρικήν πορείαν, ενώ η κανονική απόστασις είνε μόλις μιας ώρας. Εκείθεν ξεκινά για το χωριόν Αμυγδαλιά, απομακρυνθείς όμως ένα χιλιόμετρον το χωριού Ροδιά μετά του ίππου του ενώ διήνοιγεν τον δρόμον σχίζων χιόνι 1 ½ μέτρον, αιφνιδίως χιονοθύελλα τον έρριψε κάτω επί της χιόνος μετά του ίππου του.

Την επομένην ηναγκάσθη να εγκαταλείψη τον ίππον δια να δυνηθή να συνεχίση μαρτυρικώς το δρομολόγιόν του.

Έτερος αγροτικός διανομέυς Στ. Αργυρόπουλος εκτελών υπηρεσίαν τας ημέρας εκείνας της κακοκαιρίας έφθασεν πλησίον χωρίου τινός και δεν ηδύνατο να εισέλθη εντός αυτού λόγω της πολλής χιόνος.

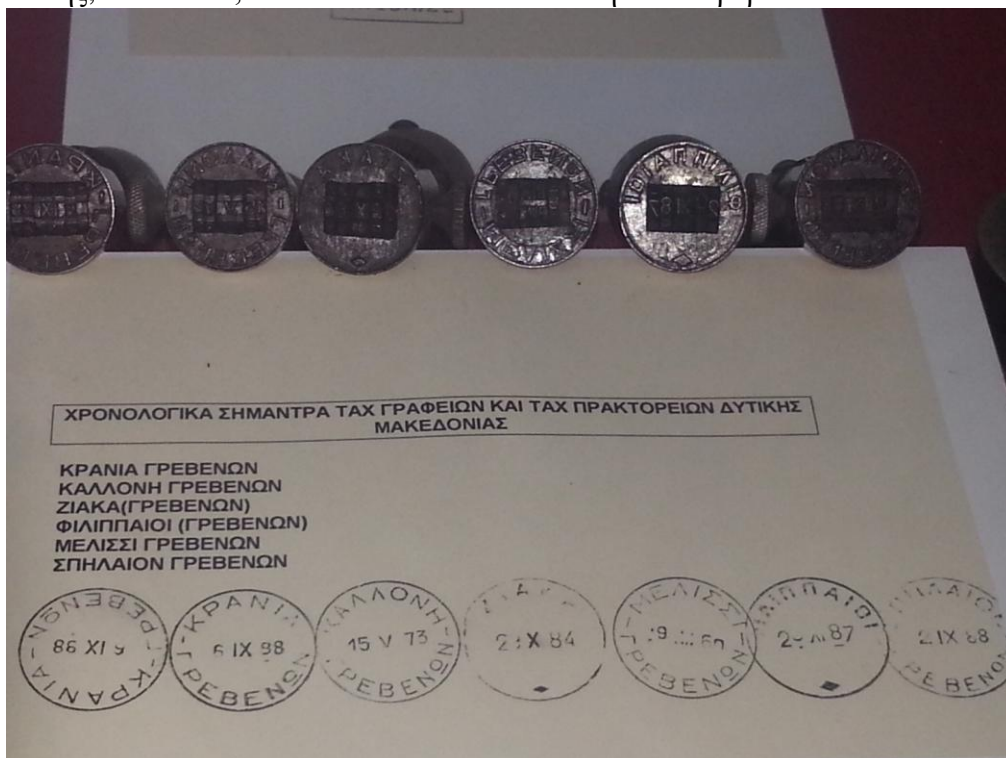
Τότε ο δυστυχής κατέρχεται του ίππου του και στρώνων την κάπα του επί της χιόνος εκυλίσθη επ' αυτής δια να κατέλθη το χιόνι, να διέλθη ο ίππος του. Ιδών ότι το σχέδιόν του επέτυχε το επανέλαβε και ούτω κυλιόμενος άνοιγε αρκετόν δρόμον δια το ζώο του και έφθασεν εις το μαρτυρικόν εκείνο χωριόν ευτυχώς σώος⁴».

Για το σφράγισμα των φακέλων χρησιμοποιούνταν τα ταχυδρομικά σήμαντρα τα οποία αποτύπωναν το ταχυδρομικό γραφείο απ' όπου στέλνονταν το γράμμα ή το δέμα. Στις εικόνες που ακολουθούν βλέπουμε, από τη συλλογή του Συνδέσμου Γραμμάτων & Τεχνών Ν. Κοζάνης, ταχυδρομικά σήμαντρα από περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας όπου λειτουργούσαν Ταχυδρομικά Γραφεία.

⁴ Βόρειος Ελλάς. Κυριακή 20 Μαρτίου 1932. Φύλλο 252, σ. 2.

Συγκεκριμένα διακρίνουμε χρονολογικά σήμαντρα από τα ταχυδρομικά γραφεία ή πρακτορεία του Παλαιογράτσανου Κοζάνης, του Επταχωρίου Καστοριάς, της Κνίδης, της Σαμαρίνας και της Σαρακίνας Γρεβενών, όπως φαίνεται κι από την αποτύπωση των σημάντρων. Κι ακολουθούν τα χρονολογικά σήμαντρα της Κρανιάς, της Καλλονής, του Ζιάκα, των Φιλιππίων και του Σπηλαιίου Γρεβενών.

Όλα τα παραπάνω παρατίθενται χάρη στην ευγενή παραχώρηση του Συνδέσμου Γραμμάτων & Τεχνών Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης και της σχετικής άδειας με

την οποία μας επέτρεψαν να φωτογραφίσουμε και να παρουσιάσουμε το πολύ αξιόλογο αυτό υλικό.

Να σημειώσω εδώ ότι η συλλογή του Μουσείου διαθέτει αυτά τα είδη που αναφέρονται στο Ταχυδρομείο και δεν μπορούμε πουθενά αλλού να συναντήσουμε σε όλη την Ελλάδα. Μαθητές και ενδιαφερόμενοι έχουν τη δυνατότητα να τα δουν

δια ζώσης, επισκεπτόμενοι το Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης όπου εκτίθενται στη νέα του πτέρυγα. Τα γράμματα και τα δέματα τα ζύγιζαν και τα χρέωναν πριν τα διανεύουν. Μια παλιά ζυγαριά που χρησιμοποιούσαν είναι και αυτή της φωτογραφίας που εκτίθεται στην ταχυδρομική συλλογή στο

Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης.

Εκατόν πέντε χρόνια ζωής πέρασαν από την συνεχή λειτουργία του Ταχυδρομικού Γραφείου Αγίου Γεωργίου (Τσουργλίου) Γρεβενών. Δεκάδες εργαζόμενοι είτε με μόνιμη σχέση εργασίας είτε με προσωρινή σύμβαση υπηρέτησαν σ' αυτό εξυπηρετώντας τη γύρω περιοχή και επιτελώντας ένα σπουδαίο έργο. Οι περισσότεροι απ' αυτούς δεν ζουν σήμερα αλλά όλοι μαζί άφησαν στο πέρασμα του χρόνου τη δική τους σφραγίδα προσφοράς.

Τους ευχαριστούμε από τα βάθη της ψυχής μας κι ευχόμαστε υπηρεσίες σαν κι αυτή που φυλάτουν Θερμοπύλες στην ελληνική ύπαιθρο, να συνεχίσουν να υπάρχουν για να εξυπηρετούν τις εσχατιές της Ελλάδος και τους λίγους ακρίτες που επιμένουν να ζουν σε πείσμα των περισσότερων από μας που ζούμε στις πόλεις.

Σήμερα 8 Μαρτίου 2020 έμαθα πως το Ταχυδρομικό Γραφείο Αγίου Γεωργίου Γρεβενών κλείνει. Στο πλαίσιο της οικονομικής εξυγίανσης των ΕΛΤΑ πάρθηκε η σχετική απόφαση μαζί με το κλείσιμο και άλλων μικρών Ταχυδρομικών Γραφείων της Χώρας μας.

Ο βίος του Ταχυδρομικού αυτού Γραφείου κράτησε 105 ολόκληρα χρόνια (1915-2020) προσφέροντας στην περιοχή δράσης του πάρα πολλά στους ανθρώπους-ακρίτες αυτής της εσχατιάς της πατρίδος μας.

Ευγνωμοσύνη νιώθουμε για την προσφορά όσων εργάστηκαν στο Ταχυδρομείο Γραφείο Αγίου Γεωργίου Γρεβενών ,κάτω από αντίξοες πολλές φορές συνθήκες για να μας εξυπηρετήσουν όλα αυτά τα χρόνια.

Τα συναισθήματα που μας διακατέχουν όλους έντονα, με μεγαλύτερο αυτό της λύπης, της στεναχώριας και της πίκρας, γιατί στο πλαίσιο του οικονομικού συμφέροντος διαγράφεται η προσφορά και ο πολύ σημαντικός ρόλος που επιτέλεσαν αυτά τα Ταχυδρομικά μικρά Γραφεία στην ανάπτυξη της υπαίθρου μας σε καιρούς χαλεπούς όπου η επικοινωνία των ανθρώπων ήταν διαφορετική.

Γεώργιος Γρεβενών,8 Μαρτίου 2020